

AZPEITI-KO

NEKAZARITZA ETA GANADUEN BILLALDIKO

L E G E A K

1901

Azpeiti-ko Nekazaritza eta Ganaduen billaldiya, datorren Agorrraren 28-an idiki eta 29-an ichiko dana, sari-emate otsandikuarekiñ, egingo da ondoren agertzen diran muga oeki dagokiyola:

1.^{ko} Billaldira sartu nai duten ganadu, egazti eta lur-frutu guztiyak entregatu biarko dira larunbat Agorrraren 28-an, goizeko zazpiyetatik amabiyetara bitartian, Bilguma antolatzailliak siñalatzten duen lekuan. Juezak erabakiko dute, jendiak parte artu gabetanik, ala ganadu nola gañerako gauza billalldiyan artu litezkenak, berezirik, beren iritzian artzeko diña ez diranak. Ontarako, kontuan iduki biar da billalldi au ez dala feriya bat, eta, onegatik, alferrrik izango litzakela toki ematia, billalldiyari eranzun ez lezateken gauzai.

2.^{garren} Billalldiyan artua izaten den lur-frutu, egazti edo ganadu bakoitzaren jabiari emango zayo papercho agirizko bat bere eskubiderako.

3.^{garren} Juezak esango dute zer lekutan jarri biar diran ganaduak, ala nola gañerako lur-frutu eta gauza guztiyak.

4.^{garren} Ganaduen jabiari emango zaye ayek idukitzeko estalpea, baña beren kontura izango da bazka edo janaria, eta au ekartzen ez dutenak arkituko dute bertan modu onian.

5.^{garren} Billaldira datorren ganadu bakoitzaren jabiak agertu biarko du beria zuela aurreko sei illabetietan ere, bizi dan erriko Alkate jaunaren paper ziertotu batekiñ.

6.^{garren} Ganaduen arraza alegiñ guztiyan obetzeko, zezenik onenak, au da, sarituak izaten diranak, bei-estaltzeko utzirik, zezenen sa-

riyak emango dira: erdiya bereala, eta beste erdiya andik urtebetera, berriro zezen ori bera jabiak agerturik urrengo billaldiyan, bizi dan erriko Alkate jaunaren paper ziertotu batekiñ, non esango dan bei-es-taltzeko iduki duela denbora orretan.

Diputazio chit goituak erosten dituenean billaldiyetan sarituak izaten diran zezenak, sariyaren balio osoa emango zaye beingoan beren jabeai, Juezak erabakitzen duten prezioakin batean.

7.^{garren} Norbaitek bere sariyaren balioa utzi naiko balu, emango zayo bitezar edo diploma bat, zeñean agertuko dan irabazi duen sariya eta nola borondatez uzten duen tokatzen zayon dirua; eta au, lenbiziko sari bati dagokiona baldiñ bada, aren izena ipiñiko da «Fraisoro-n» jarriko dan laurka edo kuadro onragari batian, azaldurik lan-tegi eche ontako lagun ongillea dala.

8.^{garren} Sariya irabazten duen bakoitzari entregatuko zayo, toka-tzen zayon diruaz gañera, bitezar edo diploma bat, zeñean agertuko dan zer sari eta zergatik irabazi duen. Bitezar edo diploma oek izango dira Diputazioko Dianagusiak firmatuak.

9.^{garren} Emango dira sari geyago, mota edo klase balioitzeko chi-kiyenetatik irutatik batez alde-aldean chikiyagoak, billaldira ganadu ekartzia ugaritzeagatik. Juezak emango diezte esantako sariyak mere-zi dituztela uste dutenai, baña sekulan, ezergatik ere, lenez aurretik sari guztiyetarako siñalaturik dagon diru mugatik irago gabe. 9.^{garren} lumero ontan esantako sari chikiyak, dira eman litezkenak lenago bil-laldiyan bigarren edo irugarren sariya irabazi, eta berriro, sari aundi-yago bat irabazi nairik, ganadu edo gauz ura bera billaldira ekartzen dutenai, Probintziyako edozeiñ erritik.

10.^{garren} Billaldiyan sartutako ganadu eta egaztiyak, eziñ beren jabiak kendu edo ezkutatuko dituzte jendiak ikusteko orduetan, bal-diñ eri jartzen ezpadira.

11.^{garren} Diputazio chit goituak lendabizi erosten ezpaditu, salgai izango dira, beren jabiak ala nai badute, ganadu eta gañerako gauzak; baña, saldurik ere, beren jabe berriyak eziñ eramango dituzte billaldi-ya bukatu arteraño.

12.^{garren} Billaldiyak irauten duen orduetan, larunbat Agorraren 28-an, goizeko zazpiyetatik amabiyetara eta arratsaldeko ordubiyetatik iruetara, jendiak ikusi litzake ganadu eta beste gauza guztiyak; baña, iruetatik bostetara bitarteko azken orduak, Juezentzat baltarrik geldi-tzen dira.

13.^{garren} Festen azaldean esaten dan bezala, Agorraren 29-an, arratsaldeko labetan, egingo da sari-emaldi aundiya.

Juezai dagokiyonez, ondoren agertzen diranak izango dira beren eskubide eta legeak:

1.^{ko} Billaldi ontan Juez izan biar dutenak lenez aurretik siñalatuak izango dira, Zumayan egon ditezen Agorraren 27-an, au da, Billaldiya idikitzeke bezperatik.

2.^{garren} Juez siñalatuak izango dira aski, batzuek gauza batzuetako eta besteak besteetako apartaturik, talde bakoitzak beren lanak ondo egiteko modua izan dezaten. Guztiyen nagusi edo buru izango da Pro-bintziyako diputadu jaun bat.

3.^{garren} Juez batzuen kontura egongo da agintzia zer lekutan eta nola ganadu, egazti, lur-frutu eta gauza guztiyak jarri biar diran, lan au al bada egīnik oen baliyuaren erara, saill bakoitzian ipiñirik, biar dan moduan, sari bat bera irabazi nai dutenak.

4.^{garren} Juezak izango dute eskubidia nai dituzten agergarri guztiyak ganadu eta gauza bakoitzaren jabiari eskatzeko, zeīña egongo dan ematera obligatua.

5.^{garren} Juez-taldiak bilduko dira berak ala nai duten guztiyan tokatzen zaizkaten saill bakoitzeko sariyak nola eman tratatzeko.

6.^{garren} Juez-talde guztiyak bilduko dira Agorraren 28-an, arratsaldeko ordubiyetatik bostetara, edo biar lezateken denboran, azkeneko erabaki eta sari-emaldiya prestatzeko.

7.^{garren} Juez guztiyen iritziyak batera ezpaletorzke, erabakiyak artuko dira iritzirik geyena dagon aldetik.

8.^{garren} Juezen azken-erabakiyen kontra alchatzeko ez du iñorkere eskubiderik izango.

9.^{garren} Sari batzuek irabazi gabe geldituko balira, Juez guztiyak, batean, izango dute eskubidia billalditik kanpora emateko, baldiñ on-tarako arrazoi zuzenik balitz.

Diputazioko Dianagusia,
JOSÉ MACHIMBARRENA.

